

## Bilag 15.

V. BERTHELTSEN

Civilingeniør.

Maj 1974.

### Til 17-mands folketingsudvalget vedrørende lov om lægevæsen.

Til hjælp for udvalgets arbejde med at forme den nye lægelov vil jeg gerne gøre rede for en meget hurtigt fremadskridende udvikling af grundstofmangler, der påvirker planter, dyr og mennesker.

Erkendelse af problemet vedrørende grundstofmangler i jorden, der oftest er forstærket af de anvendte dyrkningsmetoder, bevirker en væsentlig ændring indenfor sygdomsbekæmpelsen og ikke mindst sygdomsforebyggelsen. Derfor mener jeg, udvalget har brug for følgende oversigt.

Fra lægeside hævdes det ofte, at når folk spiser god og sund mad, får de automatisk alle nødvendige stoffer, men det har hidtil været umuligt at finde frem til en læge, der vidste, hvad der var i denne sunde mad. Hvad der bør være, og i hvilket forhold.

Det er uheldigt, denne løse snak bruges til at forhindre, at folk anvender kosttilskud, der indeholder væsentlige dele af det manglende. I realiteten er det et forsøg på at forhindre en udbedring af grundstofmanglerne eller at forhindre, at den rigtige behandling kommer i gang i rette tid.

#### *Alt begyndte med verdens skabelse.*

Med moderne analysemetoder er det muligt at finde frem til jordens gennemsnitsindhold af forskellige grundstoffer. Man må formode, at den flydende masse, der befinder sig i jordens indre, er blandet temmelig godt. Ved vulkanudbrud strømmer noget af denne urmasse frem og bliver således til rådhed for analyse af grundstofindholdet.

Millioner af år efter jordens tilblivelse begyndte plantelivet at opstå, og lykkeligvis er der opbevaret rester af dette planteliv i form af kul.

Det er særdeles tankevækkende, at urplanterne viser sig at have optaget grundstofferne fra den uberørte jord i omtrent samme forhold, som grundstofferne findes i vulkanlavaen fra det sidste udbrud på Island.

Livet på jorden er således opstået på basis af jordens oprindelige grundstofbalance, og det er sandsynligt, at livet opretholdes bedst, hvis denne balance vedligeholdes, og at mange helbredsafvigelser stammer fra grundstofmangler.

Talrige forsøg indenfor landbruget godtgør, at planterne udviser en vis træghed mod at optage grundstofferne i en koncentration over en vis grænse, samt at en overdosering af visse grundstoffer (gødninger) nok bevirker en forøget vækst, men samtidig medfører dårlig resistens overfor sygdomsangreb.

Dette forhold går igen hos dyr og mennesker. Tilfører man et overskud af kalorier, opnår man en overnormal tilvækst, men ikke nogen god sundhedstilstand.

At flere forskere rundt omkring i verden har fundet frem til et stadig forøget antal grundstoffer, der skønnes essentielle for livets opretholdelse, bekræfter ovenstående.

Efter den kraftige forureningskampagne er det almindeligt at tro, man endelig bør undgå alle de såkaldte giftige grundstoffer.

Her kan henvises til den kendte franske forsker Gabriel Bertrand, der siger: Alle grundstoffer er giftige, alt efter den mængde, der doseres.

Nu er vi i den heldige situation, at de kulfyrede el-værkers aske fremkommer som et meget finkornet pulver — den såkaldte flyveaske — der indeholder urplanternes særdeles brede mineralspektrum.